

GEHÖR

Medlemsblad för
Gävle Symfoniorkesterns vänner (GSV)

Box 1283, 801 37 Gävle
Bankgiro 5223-0406
Nr 149, september 2020

Vi minns Bo Linde

Det är i höst 50 år sedan kompositören Bo Linde dog, bara 37 år gammal. Här i Gävle minns Symfoniorkestern detta genom en konsert den 3 oktober. Där ska Johan Dalene, den geniförklarade 20-åringen från Norrköping, spela Lindes violinkonsert från 1957.

Från vänföreningens sida hoppas vi få se Johan vid en vänträff i anslutning till konserten. Också i Stockholms konserthus spelas Bo Linde. Den 24 september uppförs hans violinkonsert av en av Kungliga Filharmonins egna violinister, Claudia Boifiglioli, som tidigare var konsertmästare i vår orkester. Som så mycket annat i höst streamas båda konserterna.

Ibland talar man om Bo Linde som bortglömd. Det är uppenbarligen fel. Det fick jag ett bevis för senast den 9 mars i år när Gävle kammarmusikförening hade besök av Goldmund String Quartet, unga skickliga kammarmusiker från München. Jag träffade dem efter konserten och berättade att de just spelat i Bo Linde-salen. ”Oj, då, sa de. Det är klart vi känner till Linde.”

Till dem som skrivit om Linde hör Ulf Jönsson, vänföreningens tidigare ordförande. Jag har läst hans och Stig Jacobssons bok i sommar och konstaterar att de slår ihjäl myten om Linde som outsider och lyfter fram honom som framstående musikkritiker i Gefle Dagblad. Det finns flera böcker om och CD-skivor med musik av Linde att köpa i Konserthuset. På Skogskyrkogården i Gävle finns Bo Lindes grav.

Vid vårt senaste styrelsemöte konstaterades att ett antal medlemmar ännu inte betalt avgiften för 2019. Även om vår verksamhet går på lågvarv nu är det viktigt att vi på sikt kan upprätthålla föreningens verksamhet. Vännerna kommer att behövas när musiklivet öppnas med full kraft igen.

Jag ser fram emot ännu en fantastisk säsong – mycket nöjd över att Jaime stannar till 2022 och att orkestern har hittat ett bra sätt att fungera med både en liten publik och proffsig streaming. Läs om styrelsens val för säsongen och Kerstin Monks personliga intervju med Jaime.

Ingrid Iremark, ordförande

Vänträffar och resor framöver

Coronapandemin påverkar självklart planeringen av GSV:s aktiviteter. Vid vänträffar och andra arrangemang kommer vi att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer om begränsning av antalet deltagare, avstånd och tillgång till handsprit. Vi funderar på möjligheten att streama vänträffar som komplement.

Närmast siktar vi på en vänträff med den 20-årige violinisten Johan Dalene. Han kommer att som solist medverka i Bo Lindes violinkonsert den 2 oktober i Gevaliasalen. Vår förhoppning är att han kan delta i en vänträff med GSV samma vecka.

Slutligt besked om vänträffen skickar vi ut per e-post till våra medlemmar. Tyvärr saknar vi många adresser. Om du vill vara säker på att inte missa information, bör du alltså snarast anmäla din e-postadress till gsv.gavle@gmail.com om du inte gjort det tidigare. Du kan också hitta information om våra program på Gävle symfoniorkesters hemsida (fliken ”Mer om orkestern” med underfliken ”Vänförening”).

Senare siktar vi mot fler träffar. Här tre programidéer. Vi vill uppmärksamma Gävles store kompositör Bo Linde, som gick bort för 50 år sedan. Ännu har vi inte fått tillfälle att lyssna på våra senaste stipendiater Annamia Larsson, horn, och Mikael Appelgren, trombon. Vi hoppas kunna bjuda in Eva Bojner Horwitz, professor i musik och hälsa vid Musikhögskolan, som föreläsare. Den planerade resan till Falun med konsert och museibesök i maj tvingades vi ställa in. Vi kommer att aktualisera planerna på en resa till Falun så snart förutsättningar härför föreligger. Låt oss hoppas att vi har det värsta bakom oss och att vi snart åter kan träffas på spännande musikarrangemang.

Tomas Attorps

Rapport från årsmötet

Den 3 september, fem månader efter första kallelsen, kunde GSV äntligen ha sitt årsmöte för 2020. Ett tjugotal medlemmar trotsade höstrusket och bänkade sig på behörigt corona-avstånd i Bo Lindesalen. Ingrid Iremark omvaldes till ordförande på ytterligare ett år och övriga styrelsemedlemmar fortsätter sina uppdrag. Hans Södergren och Nils Öhlén hade avlagt sina revisorsuppdrag och till ny revisor valdes Micael Dahlgren och som ny revisorssuppleant valdes Margareta Bäckström. Nils Öhlén har därefter avlidit.

Ingalill Raela valdes att ersätta Lena Ödeen i valberedningen.

Efter mötesförhandlingarna berättade orkesterchef Einar Ander kort om höstens spelningar och vilka ändringar man tvingats göra i programmet för att orkestern ska kunna spela utan risk för smitta. Årsmötet avslutades utan sedvanlig musik av stipendiaterna. De kommer att få spela vid ett senare tillfälle.

Christina Markstedt

Personligt samtal med Jaime Martín

– Jag stannar minst ett år till

Nu är det dags att intervjua Jaime på djupet.

Det var min tanke eftersom han skulle ha inlett sin sjunde och sista säsong som chefsdirigent och konstnärlig ledare för Gävle Symfoniorkester nu i höst.

Jaime, som gett oss så många fantastiska musikupplevelser, som satt vår orkester på den internationella kartan, som lockat så många fina solister till vår stad och som med sin värme har spridit ”tro, hopp och kärlek” till oss alla i publiken.

Men så kom corona.

Och när det gäller Jaime så har det fört med sig en positiv nyhet.

– Inte kan jag sluta under ett sådant här år, det hade varit för sorgligt.

Så Jaime stannar som chefsdirigent ett år till. Minst. För att kunna ge oss en riktig tack- och farväl föreställning när han lämnar chefsposten.

Vi slår oss ner för ett samtal. Om vad åren med vår orkester har betytt, för Jaime men också för vår orkester.

Hans minne är glasklart.

Första besöket i Gävle. Han höll inte på att hitta sceningången.

Första konserten. Mendelssohns Reformationsymfoni stod på programmet.

– Det var inte mitt val. Orkestern hade önskat sig det stycket. Sen har just det

verket kommit att betyda mycket, både för mig och orkestern. Vi spelade det i Concertgebouw i Amsterdam förra året och vi hade det med under turnén i Storbritannien nu i våras.

Den där allra första konserten gick bra. Jaime var trött efter konserten och tog litet extra tid på sig att byta om. När han väl öppnade dörren till sin loge blev han minst sagt förvånad. Där stod nästan alla musiker i kö och ville tacka.

När han sedan dagen efter satt på tåget till Arlanda ringde orkesterns producent Einar Ander.

– Han sa att nästa säsong var programsatt men det fanns en vecka ledig. Kunde jag komma?

Jaime var då i början av sin karriär som dirigent efter att ha varit soloflöjtist, i bland annat Europeiska kammarorkestern och i London Philharmonic. Han var upptagen just den veckan och ville inte boka av.

Men när Einar hade ringt en fjärde gång och tjatat tänkte Jaime om. Han ringde till orkestern

i Madrid och undrade om han kunde ändra datum. Svaret var, vi har precis försökt ringa dig. Konsertsalen är inte tillgänglig. Kan du komma en vecka tidigare?
Så den veckan kom Jaime Martín för andra gången till Gävle Konserthus och en ny fas i hans liv inleddes. Efter den konserten fick Jaime erbjudande om att bli orkesterns chefdirigent.
Tror du på ödet, undrar jag.
– Kanske, säger Jaime och rycker på axlarna. Det som sker, det sker.
Det var i juni 2012 som Jaime fick sitt nya uppdrag. I september samma år dirigerade han första gången som chef för orkestern.
– Jag har känt mig hemma här från allra första stund, konstaterar han.

Det här är ett samtal med mycket skratt och många kära minnen.

När Jaime erbjöds uppdraget som chefdirigent och konstnärlig ledare i Gävle spelade han fortfarande halva tiden som soloflöjtist i London Philharmonic. Resten av tiden dirigerade han orkestrar, som den i Lyon och Toulouse.

Han var i Toulouse och dirigerade med Victoria Mullova som solist.

– Vi satt faktiskt och åt lunch tillsammans när min agent ringde och berättade om samtalet från Gävle.

Det var en livsavgörande händelse och ledde till att han sa upp sig som flöjtist.

Bara några månader därefter blev han ombedd att dirigera sin gamla orkester, London Philharmonic.

Så vad har tiden i Gävle betytt för Jaime som dirigent? Vad har han betytt för orkestern?

- Vi har utvecklats, både orkestern och jag själv, säger han.

Han tillägger:

– Jag tror att vi inte har avslutat vår kommunikation än. Vi har inte tröttnat på varandra. Jag känner att vi fortfarande kan överraska varandra. Och jag känner mig verkligen hemma musikaliskt här i Gävle.

Jag har hört av musiker att orkestern i Gävle har rykte om sig att vara en trivsam orkester, med musiker som är vänliga, nyfikna och pigga på utmaningar.

Stämmer det, undrar jag?

Jaime säger att Gävle Symfoniorkester är den minst cyniska orkester han vet. Här är folk inte rädda för att säga att de gillar något.

– Med den här orkestern kan jag vara helt och hållet mig själv. Och det gör mig lycklig. Jag känner att folk är glada när jag kommer.

Vilka höjdpunkter minns Jaime.

Många förstås. Men han fastnar speciellt för den första inspelningen han gjorde med orkestern, Brahms serenader.

Han berättar att skivbolagets producent, Ingo Petry, tänkte att den här orkestern är inte riktigt klok som ger på att spela in Brahms.

– Men efter första inspelningspasset kom han till mig och sa, det är här helt otroligt. Vilken orkester!

Det var en väl genomtänkt plan, att göra serenaderna, inte symfonierna. Att göra en inspelning med en av de stora tonsättarna och på det sättet få ett bedömande i hela musikvärlden.

Inspelningen recenserades av musiktidningar över hela världen och att vår orkester i en recension jämfördes positivt med Berlinfilharmonikerna var helt enkelt amazing!

Det ledde också till att orkestern blev inbjuden till Concertgebouw i Amsterdam förra året.

Under Jaimes första år gjorde orkestern även en inspelning av Brahms fjärde symfoni.

Resultatet blev bra, men inte tillräckligt bra, enligt Jaime så den inspelningen släpptes aldrig.

Så jag undrar, vad är skillnaden mellan en bra orkestern och en excellent orkester?

Jaime svarar, en bra orkester spelar på en hög teknisk nivå, välstämt och tillsammans.

I en exceptionell orkester spelar alla som om det vore kammarmusik på högsta nivå. När man känner att orkestern rör sig nästan av sig själv, när det tycks finnas en inbyggd metronom som håller tempo, när man känner att det finns frihet i spelet.

– Och det lyckades vi nästan med när vi gjorde Brahms serenader. Nästan, för jag tror att man aldrig kan få tillräckligt med frihet i spelet.

Den här kunskapen, säger Jaime, har han för att han själv varit orkestermusiker. Det viktigaste för en orkester är självförtroende och att kunna känna sig trygg.

När det gäller självförtroende är det något som har vuxit i orkestern under hans år som ledare. Nu har orkestern attityden att allt är möjligt.

Så varför blev Jaime dirigent? Och så relativt sent i livet?

Han berättar att han studerade dirigering parallellt med flöjtstudier i Holland som ung.

– Men jag trivdes aldrig med dirigentstudierna.

När han sedan spelade i europeiska ungdomsorkestern fick han uppleva de allra bästa dirigenterna, Abbado, Haitinck, Zubin Metha.

Det var så fantastiskt att han helt lade tankarna på dirigering på hyllan.

Han spelade i Royal Philharmonic, London Philharmonica, i St Martins-in-the-field under Neville Marriner och trivdes med livet.

Så blev han ombedd att dirigera en ungdomsorkester.

– Jag berättade det för Neville när vi var på turné i Tyskland. Han tittade på mig. Sen sa han, om fem år kommer du inte att spela flöjt längre. Och han hade rätt. Det var nästan på dagen fem år senare som jag sa upp mig som orkestermusiker.

Sin första professionella konsert som dirigent hade han i sin hemstad, Santander i Spanien.

Första halvan dirigerade Neville Beethovens femte symfoni. Andra halvan dirigerade Jaime Beethovens tredje symfoni.

Under publiktalet kom Neville in på scenen, räckte Jaime sin taktpinne och lämnade scenen.

Nu är Jaime chefsdirigent för Los Angeles Chamber Orchestra vars första dirigent var Neville Marriner.

– Han hade dött när jag fick det uppdraget och hans fru Molly sa att Neville skulle ha varit lycklig över den utnämningen. I den vevan fick han ärva Nevilles alla dirigentpinnar.

Förutom orkestern i Los Angeles är Jaime numera även chefsdirigent för RTE National Symphony Orchestra i Dublin.

Och framtiden?

– Saker händer på de mest märkliga sätt, säger han.

Han har inga andra ambitioner än att göra musik tillsammans med människor som vill göra musik tillsammans med honom.

Det som sker, det sker, säger han med tanke på sin inställning till ödet.

En sista fråga, har din familj varit i Gävle?

– Inte än! Men jag lovar, de kommer.

Hemma i London har Jaime sin hustru Rachel, solofagottist i London Symphony Orchestra och sönerna Oliver och Daniel som båda studerar på universitet.

Kerstin Monk

Våra konserttips

Beethoven är flitigt i elden under jubileumsåret, den 3 december framför Gävle symfoniorkester den tredje symfonin, Eroica. Den långsamma andra satsen, Marcia funèbre, kan han ha fått inspiration till då han hörde revolutionsmusik hos franska ambassadören i Wien, general Bernadotte, senare Karl XIV Johan. Beethovenexperten Åke Holmquist, som ska medverka vid konserten som presentatör, har övertygande avlivat myten om att Bernadotte skulle ha föreslagit Beethoven att skriva en symfoni till Napoleons ära. Symfonin är en av Beethovens mest omskrivna och spelade, full av skönhet, dynamik och överraskningar. Efter nyår väntar välkända toner, Tuonelas svan, som ingår i Lemminkäinen-sviten. Sibelius har översatt nationaleposet Kalevala till ett internationellt språk. Musik, obeskrivligt vemodig och vacker, som förflyttar mig till Karels skogar och sjöar. Samma kväll en annan gammal vän, Tjajkovskijs första symfoni – Vinterdrömmar. Han har komponerat andra symfonier, mer berömda. Men hans första symfoni fanns på min första grammofonskiva och därför är den mig kär.

Tomas Attorps

För ett antal år sedan var maken och jag i Uppsala där Per Tengstrand framförde Beethovens samtliga sonater.

Åke Holmquist berättade kunnigt om varje pianostycke och om Beethoven som person. Trevlig kombination av pianist och presentatör och vi tyckte att musiken därav fick ett mervärde.

Beethovens 250-årsjubileum uppmärksammas vid konserten den 3 december då vi får njuta av Beethovens fantastiska musik. Åke Holmquist medverkar som presentatör. Missa inte denna konsert!

Inger Engsjö

Mitt självklara val är konserten den 3 november med Pinchas Zukerman och Amanda Forsyth.

När jag 2005 -10 bodde i Ottawa var Zukerman chef för National Arts Centre Orchestra och han och solocellisten Amanda var den kanadensiska huvudstadens hetaste par.

Zukerman agerade i Ottawa ofta både som dirigent och violinsolist.

Hans Mozarttolkningar sägs vara bäst i världen. Fantastiskt att kunna uppleva dessa världsartister i Gävle – streamade eller live.

Christina Nilsson, ett av de riktiga stjärnskotten på den svenska operahimlen, har jag verkligen längtat efter att få höra live. Chansen kommer den 3 december, avslutningen på Beethovenåret. Hoppas Konserthuset då kan släppa fler än 50 biljetter.

Den 7 maj 2021 har konserten titeln Gracias Maestro. Tanken var att detta skulle bli Jaimes sista konsert som chefsdirigent. Till min glädje blir det inte så utan Jaime har lovat ett stanna ett år till. Även om denna konsert inte blir en avskedsföreställning ser jag mycket fram emot Verdis Requiem.

Ingrid Iremark

Som stor Piazzollabeundrare är det förstås fredagskonserten 26 mars med hans ackordeonkonsert som sticker ut.

En fredagskonsert redan 6 november med legenden Pinchas Zukerman och hans hustru Armanda Forsyth bör bli något extra även om den annonserade vackra dubbelkonserten av Brahms för violin och cello knappast kommer att spelas på grund av coronarestriktionerna. Jag litar på att orkestern kommer att få fram något bra ersättningsverk. Bland torsdagskonserterna är det januarikonserten med Tjajkovskis Romeo & Juliasvit som lockar mig allra mest. Låt oss hoppas att den kan spelas då, för det behövs full orkester till den.

Kenneth Björklund

Vilken utmaning att vara orkesterchef under en pandemi! Att lägga ett program som tar hänsyn till smittorisk hos såväl publik som musiker. Att inte veta om karantänsregler lägger hinder i vägen för gästande solister/dirigenter. Ur det program som ligger idag vill jag inte missa: Christina Nilsson den 3 december. Denna Birgit Nilssonstipendiat som slog igenom stort på Kungliga Operan med titelrollen i Aida 2018. Enligt programmet ska hon sjunga Ah! perfido av Beethoven. Sista konserten på Beethovenåret. Dirigerar gör Eugen Tzigane.

Till våren hoppas jag vi kan besöka konserthuset som vanligt och då vill jag den 26 mars lyssna på Bjarke Morgensen som på dragspel spelar Piazzolla tillsammans med orkestern. Det är verkligen inte ofta man får höra dragspel som soloinstrument. Sist men inte minst vill jag inte missa Verdis Requiem den 7 maj med Jaime Martín som dirigent. Det skulle ha varit hans sista konsert som chefsdirigent men nu har han lovat att stanna en säsong till.

Christina Markstedt

Att Pinchas Zukerman skulle komma till Gävle och vår orkester hade jag inte väntat mig. Han är en legend som jag minns framför allt från konsserter tillsammans med Itzhak Perman, Daniel Barenboim och Jacqueline du Pré. Han började dirigera kammarmusik 1974 och kommer nu med sin fru, cellisten Amanda Forsyth. De kommer att spela en dubbelkonsert men i dagsläget är det osäkert vilken och vilken symfoni som kommer att följa. Oavsett är det en konsert jag definitivt inte vill missa. 6/11.

Jag vill heller inte missa Bo Lindes fina violinkonsert, som Johan Dale-ne spelar den 2 oktober med Gérard Korsten som dirigent. Johan är bara 20 år och har redan gjort avtryck på den internationella musikscenen.

Han har vunnit första pris vid tio internationella tävlingar. Han kommer från Norrköping där han debuterade som sjuåring med Norrköpings Symfoniorkester. Det blir spännande. Den dagen är det 50 år sedan gävletonsättaren Bo Linde avled, blott 37 år gammal. Sen, som dragspelare vill jag självklart inte missa när Bjarke Mogensen är solist på accordeon i ett program med musik av Piazzolla. 26 mars.

Kerstin Monk

Kära Orkestervänner!

Vi som sysslar med västerländsk konstmusik förvaltar en flera hundraårig tradition som förhoppningsvis kommer att fortleva minst lika länge till. Den har överlevt flera farsoter genom århundraden och det är alltid en tröst att konsten överlever krig, oroligheter och som sagt farsoter. Jag tror däremot inte att vår bransch någonsin tidigare drabbats så hårt som under den nu rådande pandemin. Frilansande musiker har plötsligt fått sin möjlighet till försörjning undanryckt. Alla orkestrars behov av extramusiker och vikarier är så gott som bortblåst. Måtte de inte ge upp utan finnas till hands den dag vi åter har normal verksamhet.

För vår del ställde vi in konserterna fram till nationaldagen och gjorde istället kammarmusik som streamades på vår hemsida. I arkivet finns flera exempel på <http://www.gavlekonserthus.se/stream/>

För hösten har vi varit tvungna att anpassa programmet för att kunna hålla de säkerhetsavstånd mellan musikerna på podiet som Folkhälsomyndigheten anmodar. Det har skett genom att byta ut de verk som kräver en orkester utöver våra egna musiker och är ett arbete som fortfarande pågår. Det förändrade programmet presenteras peu en peu på hemsidan.

Jag är glad att kunna berätta att höstens från början inbokade dirigenter och solister inte avbokats utan med glädje kommer att komma till Gävle.

Ni som är abonnenter har möjlighet att vara bland de 50 som kan få uppleva våra konserter live.

För oss betyder det mycket att ha publik och inte behöva spela för tom sal. Ni andra, ta tillfället att se vår direktsända streaming. Jag vill också nämna att de av orkesterns konserter som ställdes in i våras återkommer hösten 2021.

Förra veckan kunde vi glädjande berätta att vår chefsdirigent Jaime Martín förlängt sitt kontrakt fram till och med säsongen 2021–2022. Vi är redan igång med att planera programsättningen för konserterna, ett arbete som görs av vår nya programchef **Roza Nolcheva-Angelovska** (bilden) som nu antligen kommit hit för att arbeta på plats i konserthuset.

Roza har många års erfarenhet av programplanering från Makedonska Filharmonikerna och vi hälsar henne varmt välkommen.

Låt oss till sist tillsammans hoppas på en bra höst och att vi så småningom kan öppna för en större publik. Till dess, håll ut!

Einar Ander, orkesterchef

Stödjande företag: Advokatfirman Börje Leidhammar, Margaretha Stååquist Fastigheter, Trycktrean (trycker Gehör), VS& Perssons bussar AB

Medlemsavgift

Enskild medlem, 150 kr, familj 250 kr, studerande och ungdom till och med 18 år, 25 kr. Företag/organisation 1 000 kr.

Betala in medlemsavgiften på vårt **obs! nu bara Bankgiro 5223-0406**. Ange namn, adress och epostadress. Ansvarig utgivare för Gehör är Ingrid Iremark